

ارزیابی واکنش بوته نسبت به شرایط شوری طی مراحل مختلف رشد در طالبی

عرب‌سلمانی، کریم

بخش تحقیقات سبزی و صیفی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر مرکز تحقیقات
کشاورزی ورامین

کشت آبی جایگاه مهم را در خصوص رشد و پرورشی محصولات سبزی و صیفی دارد از طرفی آبهای شور و زمینهای شور که از کیفیت کمتری برخوردار می‌باشند قسمت قابل ملاحظه‌ای از مناطق کشت طالبی و خربزه را به خود اختصاص داده است که می‌بایست این منابع در کشت این محصولات مورد استفاده قرار گیرد، قبل از استفاده از آبهای و زمینهای شور برای یک بهره‌برداری کارآمد در یک محصول ابتدا می‌بایست واکنش آن گیاه را به نسبت به شوری مورد ارزیابی قرار داد در این بررسی تحمل به شوری کولتیوارهای طالبی (سمسوری ورامین، مگسی نیشابور، تیل سبز مشهد) در سه مرحله (جوانه‌زنی بذر، رشد گیاهچه و رشد گیاه کامل) مورد ارزیابی قرار گرفت. بدین منظور سه توده مذکور در ۵ سطح شوری به عبارت ($EC=11-9-7-5-3 \text{ dsm}^{-1}$) در مرحله جوانه‌زنی و رشد گیاهچه مورد مطالعه و بررسی قرار گرفتند، در این رابطه صفات مورد اندازه‌گیری در مرحله جوانه‌زنی شامل سرعت جوانه‌زنی بذر، طول ریشه‌چه، ساقه‌چه، وزن تر گیاهچه و در مرحله رشد نشاعی (Seedling) شامل سطح برگ از طریق اندازه‌گیری طول و عرض برگ، ارتفاع گیاهچه، تعداد برگها در هر بوته، وزن تر گیاهچه می‌باشد. در مرحله رشد کامل فقط عملکرد محصول اندازه‌گیری شده است. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که تاثیر شوری بر سرعت جوانه‌زنی، رشد ریشه‌چه و ساقه‌چه و وزن تر آنها در سطح احتمال (۰/۰۱، ۰/۰۵) معنی‌دار می‌باشد و بیشتر اختلاف در سطح شوری ($EC=11 \text{ dsm}^{-1}$) اتفاق افتاده و در بین توده‌ها تیل سبز مشهد تحمل بهتری را نشان داده است. در مرحله نشائی (کشت گلدانی) سطح برگی و ارتفاع بوته و وزن تر قسمتهای هوایی تحت تاثیر تیمارهای شوری قرار گرفته و در سطح احتمال ۰/۰۵ معنی‌دار می‌باشد ولی تعداد برگ در واحد بوته تحت تاثیر قرار نکرده و سطح برگ توده‌های مختلف در شرایط شوری اختلاف معنی‌داری را نشان نداده‌اند. در مرحله رشد گیاه کامل شوری عملکرد محصول را کاهش داد ولی بیشترین عملکرد متعلق به سمسوری ورامین می‌باشد که نشان می‌دهد در مرحله رشد گیاه کامل سمسوری تحمل بیشتری را

نسبت به توده‌های خراسان در مقابل شوری دارد. به طور کلی نتایج نشان می‌دهند که در مراحل مختلف رشد ارقام مختلف رفتار مشابه‌ای را از نظر تحمل به شوری نشان نمی‌دهد ولی مرحله رشد گیاه کامل می‌تواند شاخص مطمئن‌تری برای تحمل به شوری باشد.